

læget til Skolelærerne er i og for sig faa velbegrundet, at jeg nok gad set, om Landstinget og Ministeren kunde have staaet derimod i Længden. Men nu skal jeg nærmere omtale, hvorfor vi da ikke ere gaade med til denne Forhøjelse af Stiftsmidlernes Tilskud. Se, Stiftsmidlerne ere jo Midler, som væsentlig bestaa af Penge, der staaes fra de større Præsteembeder. Naar et større Præsteembede bliver ledigt, kan Ministeren bestemme, at Efterfølgeren i dette Embede maa udrede en Del af Indtægterne til Stiftsmidlerne, og efter Oplysninger, som ere fremkomne i Finansudvalget, have Stiftsmidlerne for Øjeblikket en aarlig Indtægt af ca. 57,000 Kr., som væsentlig indkomme paa denne Maade. For en Del Aar siden anvendtes af Stiftsmidlernes Indtægt til mindre vellønnede Præstekald 25,000 Kr. aarlig, og ærede Medlemmer vide jo, at disse 25,000 Kr. have staaet paa Finansloven Aar efter Aar, og at den Regel, hvorefter de skulde anvendes, ligeledes har staaet paa Finansloven, samt at Reglen var den, at intet Præsteembede maatte ved en saadan Lønningforbedring bringes op over 2,400 Kroner: Under Provisoriet forhøjedes disse 25,000 med 10,000 Kr. — ikke ved Folketingets Afstemning, men rent egenmægtigt. Aar efter Aar anvendtes der saa 35,000 Kr. til mindre vellønnede Præsteembeder. Ved Forliget i Fjor gav Folketinget efter paa dette Punkt, og Summen 35,000 blev staaende. Ved anden Behandling her i Aar bleve de fremdeles staaende. Da var der ingen, der rørte ved Summen. Der, der nu foreslaas, er at forhøje de 35,000 til 45,000 saaledes, at der altsaa heretter skal af Stiftsmidlerne gaa 45,000 Kr. til Forhøjelse af mindre vellønnede Præsteembeder. For nogle Aar siden var Stillingen her den, at naar vi skulde bygge ny Kirker trindt omkring paa Landet, hvor der var Trang dertil, anvendte vi en Del af Stiftsmidlernes Beholdning dertil. Ærede Medlemmer, som have siddet her i flere Aar, kunne meget vel mindes, at naar der var en saadan Kirkebevilling her paa Finansloven, hed det sig, at vi bevilgede saa og saa mange Penge til Opførelse af den og den Kirke, mod at Stiftsmidlerne tilskøde det samme. Smidlertid kunde Stiftsmidlerne ikke blive ved paa den Maade at give Tilskud. Der var ikke Penge dertil, og saa gif den fremtidige Bygning af ny Kirker over paa Statskassen, og det er slet ikke smaa Bidrag, som Statskassen Aar efter Aar giver dertil. Det vide ærede Medlemmer vel, men det er ikke alene Bygning af ny Kirker, som Aar efter Aar kommer til at hvide paa Statskassen, det gælder ogsaa Oprættelse af ny

Præsteembeder. Som ærede Medlemmer ville lægge Mærke til, er der her til tredje Behandling Punkter, hvor vi stemme for at oprette ny Embeder, saaledes et Præsteembede i Engesvang i Aarhus Stift og et Kapellanembede i Ribe Stift. Der er desuden af Ministeren foreslaaet et Kapellani i Esbjerg, men det har Udvalgets Flertal modsat sig (Udbrydelse af Bluhme). Det ærede Medlem fra Esbjerg (Bluhme) siger, at det burde vi holde paa. Jeg vil dertil sige, at det ærede Medlem kan jo give Tid, Kapellanen i Esbjerg kommer nok, maaste kommer han som Sognepræst, og saa kan det ærede Medlem jo være saa meget gladere. Nu spurgte vi fra vor Side i Finansudvalget, da der var Tale om disse Præsteembeder, navnlig om Kapellaniet i Esbjerg, om det ikke kunde være muligt, at en Del af Stiftsmidlerne kunde anvendes dertil. Det vilde være naturligt, at Kirke- midlerne netop anvendtes paa disse Punkter, hvor der skal oprettes ny Embeder. Det er nemlig ganske naturligt, naar de kirkelige Midler ikke kunne slaa til til Kirkebygninger, at Staten saa træder til, navnlig paa fattige Egne, med sit Bidrag og hjælper dem til Kirkebygninger. Derimod er det mere betænkeligt for Staten, synes det mig, at komme til at oprette det ene ny Embede efter det andet, Aar efter Aar, uden at vi hidtil ere komne til en Præstelønningslov, til en virkelig Ordning af hele dette Forhold. Vi mente nemlig fra vor Side, at det var naturligt, at Stiftsmidlerne, for saa vidt de kunde strække til her, traadte til og lønede disse ny Embedsmænd. Men man svarede os fra den Side: Det have Stiftsmidlerne ikke Midler til, der er ingen Penge til det, der er ingen Penge til Kapellaniet i Esbjerg, ingen Penge til disse øvrige Embeder. Nu viser det sig dog pludselig, at naar der er Tale om at anvende en Del af disse kirkelige Midler til de Præster, som allerede sidde, til at forbedre deres Aar, er der Penge nok, saa kan der pludselig anvendes 10,000 Kr. aarlig til dette Formaal. Men hvad er Følgen af, at man gaar ind paa disse 10,000 Kr. her? Det er egentlig den, at man giver Administrationen Ret til at ordne Præstelønningsforholdene, at man giver den Ret til i Grunden at give en Præstelønningslov. So flere Midler Ministeren faar til Raadighed til at uddele blandt Præsterne, og jo mere han kan tage fra det ene Embede og lægge til det andet, jo større Raadighed Ministeren faar over Stiftsmidlerne, saaledes som det her foreslaas, desto mindre Tro har jeg til en Præstelønningslov i Fremtiden, og desto længere kan det være, inden vi faa Udsigt til at faa en virkelig Præstelønningslov og Præste-